

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ УКРАЇНСЬКУ
ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ

ЧАСОПИС ВОЛИНСЬКОЇ ЕПАРХІЇ
ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

№ 10 (227), ЖОВТЕНЬ 2023 Р.

У ЖИДИЧИНІ МОНАХИ СТАЛИ... РЯТУВАЛЬНИКАМИ

Насельники чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця цього села Ківецького деканату відтепер працюватимуть і як вогнеборці (на фото).

Добровільну пожежну бригаду засновано на території обителі у свято Воздвиження хреста Господнього.

Це спільний проєкт до Дня рятувальника (17 вересня) монастиря, Луцької міськради та Головного управління ДСНС України у Волинській області, що надало пожежно-рятувальний автомобіль. Керуватиме командою та машиною ігумен Сильвестр (Громик).

Намісник обителі архимандрит Константин (Марченко) підтримує цей почин. «...На моє глибоке переконання, служіння священника, монаха не повинне обмежуватися стінами храму. Коли ми проповідуємо людям про благо, то самого слова замало. Це потрібно реалізовувати, допомагаючи – чи то гасячи пожежу, чи в інший спосіб». З автомобілем це буде швидше та ефективніше: прибути і розпочати першочергові дії щодо ліквідації пожежі, а далі вже працюватимуть підрозділи ДСНС, зазначив о. Константин.

Оксана КАРНКОВСЬКА

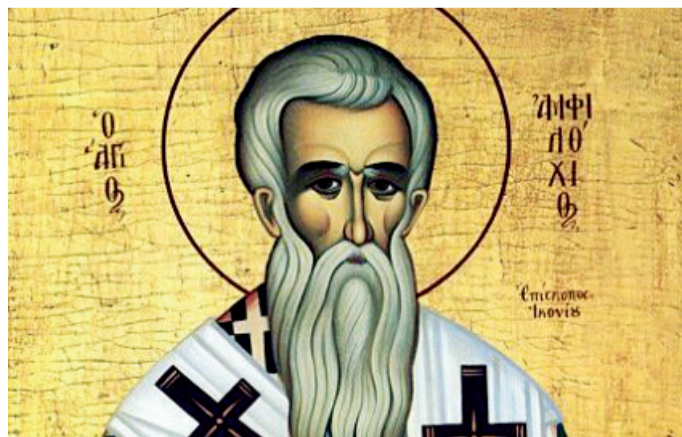
З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

**10 жовтня – святителя Амфілохія,
єпископа Володимирського**

Ідеться про життя ченця, котрий здобув визнання праведним життям на початку XII ст.

Де і коли народився угодник, відомостей немає. Знаємо, що на волинську кафедру поставлений Митрополитом Київським Никифором у 1105 році й сімнадцять літ керував паствою. Святителю довелося чимало потрудитися в наверненні до Христа язичників, а також у викоріненні язичницьких забобів у вже охрещених, умиротворення князівських міжусобиць.

Вірогідно, що св. Амфілохій – постриженник Києво-Печерського монастиря, як і більшість тогочасних архієреїв Руської церкви. Був єпископом в одній з найдавніших епархій Київської Русі, заснованої ще рівноапостольним князем Володимиром, третім на цій кафедрі.

Як і його попередники, владика Амфілохій духовно опікувався Волинню та землями сусідньої Галичини. Святитель відзначався високим благочестям. Долаючи труднощі, подорожував епархією, намагаючись усюди утверджувати віру, мир та порядок.

Володимирський архіпастир прагнув завершити своє життя у милих його серцю печерах, отож, залишивши єпископську кафедру, продовжив служіння Богові в Києво-Печерському монастирі, де й відійшов до Господа у 1122 році.

Через сто літ, коли монголо-татарські орди спустошили Київ та Печерську обитель, мощі святителя Амфілохія було втрачено.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – 91241.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

Вічна пам'ять: капітан поліції
Роман Гіренко

Чин похорону в кафедральному соборі Святої Трійці 26 серпня очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл у співслужінні декана протоієрея Миколи Нецькара та іншого духовенства.

У надгробному слові архієрей зазначив, що сьогодні скорбимо інколи уже і без сліз на очах, проте наша душа – болить. Тому ми повинні пам'ятати подвиги наших героїв, аби здобути перемогу. Дуже символічною є назва бригади, де служив небіжчик, – «Лють»: саме це відчуття посилюється в наших серцях до ворогів, каже владика. Тому повинні пам'ятати, якою ціною здобується перемога, щоб дійти до кінця і більше не повторити помилок.

Лучанин Гіренко Роман Анатолійович, 1992 року народження, проходив службу на посаді інспектора взводу. Працював у поліції Волинської області. Після повномасштабного вторгнення пішов захищати Батьківщину. З лав Головного управління Національної поліції у Волинській області став у стрій об'єднаної штурмової бригади «Лють» – воєнізованого підрозділу Департаменту поліції особливого призначення нового зразка.

Загинув поліцейський 23 серпня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Курдюмівка Донецької області. Похоронили героя на Алеї почесних поховань міського цвинтаря, що біля с. Гаразджа. У нього залишилися дружина і двоє малолітніх дітей.

У Тростянці вшанували
чудотворну святиню

Митрополит Михайл 27 серпня у день спомину Тростянецького образу Богоматері з Дитятком (неділя перед Успінням) одвідав храм Святої Трійці, де вона зберігається, в цьому селі Ківерецького деканату (Луцький р-н).

Із високопреосвященним за Божественною літургією служив настоятель протоієрей Сергій Ледвок разом з іншим духовенством. Церковними відзнаками й архієрейськими благословенними грамотами нагороджено волонтерів-жертводавців. У слові владика зазначив, що ми сьогодні вшановуємо давню Тростянецьку ікону. Молитва до Христа і Діви Марії, зображених на ній, століттями оберігає людей. Перед чудотворним образом просимо, щоб Пресвята Богородиця у Своїх молитвах вимолювала в Господа наші гріхи. Нехай благословення Божої Матері сходять на нашу сім'ю та родини, наголосив архієрей.

Ця ікона «Одигітрія» (Дороговказниця) на Волині з'явилася у 1648 році, на той час було їй близько двох віків. Літопис образа не зберігся, відомо лише декілька фактів. Наприклад, самооновлення ікони сталося в 1889 р., її риз – на початку 2000-х.

У наш час Богородиця з Ісусом допомагають сотням нужденних. Панотець пригадав чимало випадків дивовижних зцілень від онкозахворювань та інших недуг. Молитва перед образом також допомогла бездітним парам дочекатися дітей. Сьогодні багато матерів, жінок, дочок приходять до Тростянецької ікони, благаючи Христа й Діву Марію вберегти хлопців, які перебувають на війні, від поранень і смерті.

Цей Божий дім зберігає кількавікову історію. Він храм-фортеця, що не має рівних у нашому краї. Постав за часів Богдана Хмельницького. Товщина цегляних мурів сягає 1,7 м; стіни зовні та зсередини додатково укріплено.

Церква має ще одну особливість: замість хорів облаштовано ізольоване квадратне приміщення. Дістатися до нього можна лише крізь вузький прохід. Це місце, що являє собою капличку, називають «Божою гіркою». У ній і зберігається чудотворна Тростянецька ікона.

У храмах Волині вознесено молитви
за збереження довкілля

3 вересня, в неділю, духовенство і миряни єпархії долучилися до відзначення міжправославного екологічного свята. З цієї нагоди служили спеціальні молебні.

Митрополит Луцький і Волинський Михайл на завершення Божественної літургії у кафедральному соборі Святої Трійці виго-

— БАРТО ЗНАТИ

ЯК ПРАВИЛЬНО ВІТАТИСЯ
ЗІ СВЯЩЕННИКОМ

Про це розповідає протоієрей Віктор Михалевич, настоятель луцької парафії Введення у храм Пресвятої Богородиці, в телепрограмі «Духовна абетка» на «12 каналі».

Із власного досвіду він пригадує, що люди іноді ніяковіють, побачивши священника, особливо за межами храму, і не знають, як правильно з ним привітатися, або ж думають, чи взагалі потрібно це робити. Будучи із паломниками на Святій Землі, насамперед запитували, а як правильно в цій місцевості вітатися. І відповідь була такою: скорочено «Шалом!» або «Салам!», що означає «Мир!». І відомо про це ще з біблійної історії: людина, бажаючи миру зустрічному, своїм вітанням просить Бога, щоб усе в житті було Ним наповнено – щоб був достаток, здоров'я, благословення. Тобто вітання – це не просто фрази, пояснює священнослужитель.

Він розповідає, що можна привітатися зі священником «Слава Богу!», «Слава Ісусу Христу!», але не є помилкою сказати «Доброго ранку!» чи «Доброго дня!». Хоча, відповідно до церковного етикету, певні правила для вітання все ж є. Наприклад, від Великодня до Вознесіння кажемо «Христос воскрес!» і відповідаємо «Воістину воскрес!». Від Вознесіння вітаємося «Слава Ісусу Христу!» або «Слава Богу!». Ми славимо Господа, бачачи один одного. Адже Господь заповідав, що саме Йому належить слава і похвала. Тому, коли назустріч мирянину йде Його служитель, то саме ім'ям Божим ми вітаємо священника. У різдвяний час кажемо «Христос народжується!» – «Славімо Його!», а на Водохреще – «Христос хрещеться!» – «У річці Йордані!».

Усі ці привітання мають важливе значення, пояснює панотець. І коли вони лунають від християнина, який у молитві перебуває і вранці, і ввечері, який несе в серці Бога, така людина, вітаючи іменем Бога, буде благословляти зустрічного. Коли промовляють церковне вітання – це сестра чи брат у вірі, каже протоієрей.

А між собою священники, будучи братами у Христі Ісусі, окрім слів «Слава Ісусу Христу», потиснувши руку, вітаються ще й братнім поцілунком у руку або щоку. Така традиція тягнеться з апостольських часів.

Отець Віктор Михалевич пояснює, що священник – це людина, присвячена Богові. Здійснюючи таїнство хіротонії, архієрей рукопокладає священника і відбувається його освячення, після чого він отримує особливу вісію. Тому, вітаючись із панотцем, отримує благословення від нього – це отримати благодать Божу. За благословенням можна прийти до храму або зустрівши його випадково. Потрібно підійти до душпастиря зі складеними руками (праву руку покласти на ліву), що нагадує жест ангелів, які складають руки на грудях, і з певним поклоном, що є виявом смиренності, сказати: «Отче, благословіть». Зробивши хресне знамення, священник таким чином закликає Боже благословення на мирянина.

До речі, розповідає протоієрей, благословляти може не тільки священник, але й мама і тато – дитину, дружина – чоловіка. Наприклад, чоловік їде на війну і дружина благословляє його обіймами, поцілунком. Якщо ця людина християнин, слід скласти пучки трьох перших пальців, що символізує Нероздільну Трійцю, а два інших пригнути до долоні, що означає дві природи Сина Божого – людську й духовну, тоді промовити: «Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Амінь» та перехрестити. Мама благословляє дитину поцілунком і кладе руку в руку. Це благословення має особливе значення і ним теж треба користуватися, радить душпастир.

Програма «Духовна абетка» – спільний проєкт «12 каналу» та єпархіальної телестудії «Собор». Ведуча Марія Вавринюк. Цей, а також усі інші випуски можна подивитися тут: pravoslavivolyzni.org.ua, в розділі «Відео».

Олена МАЮК

ЩО ТАКЕ «БЛАГОДАТЬ»

Це слово походить зі старослов'янської мови та складається з двох частин: *благо* (добро) і *датель* (давання). По-перше, воно означає Божественну дію загалом. По-друге, Божественну дію, спрямовану на збереження і розвиток світу. І по-третє, що Божественна дія є сила, спрямована на спасіння людини. Благодать – це добрий дар Усевишнього, Джерела вищого блага.

До цього слова використовують такі синоніми, як *Божа ласка* чи *Його щедроти*, але вони не зовсім рівнозначні з основним (тобто не абсолютні синоніми).

Господь дає благодать як безпосередньо, так і через обраних людей (священнослужителів), церковні таїнства й обряди, молитву, а також через різні святині, які є засобом для спілкування з Богом та Його святими. Саме засобом, бо вони – не самостійні джерела благодаті.

Також владика пояснив: те, що для нас може здаватися незначним, може вплинути на світ більш вагомим, ніж здається на перший погляд. Тому закликав відповідально ставитися до того, що нас оточує.

День молитви за довкілля – християнське екологічне свято, час особливих молитов і розуміння відповідальності за створений Богом світ. Започатковано в 1989 році за почином Вселенського Патріарха Димитрія I, який закликав увесь християнський світ до щорічної спільної

Благодать від Усевишнього діє не механічно, а дарується людині за її вірою. Здатність сприймати благодать залежить від внутрішнього стану християнина.

Зазвичай благодать є невидимою. Але трапляються винятки, в кожному з яких проявляється провидіння Вседержителя. Наприклад, світло, що виходило від лица Мойсея (Вих. 34:29), було свідченням для ізраїльтян, що з ним на горі Синай справді говорив Бог, Який дарував Мойсеєві особливу благодать.

Здобування Господньої благодаті для спасіння – одна з найважливіших цілей християнського життя. Вона сприяє духовному преображенню, обоженню людини.

Підготував протоієрей Віталій СОБКО

молитви та практичних зусиль порятунку природи. Священний синод Православної церкви України в 2019 р. постановив відзначати в найближчу неділю після 1 вересня день молитви про захист природного середовища.

Духовенство та миряни єпархії
відзначили День знань

3 нагоди початку навчального року священнослужителі проводили богослужіння, долучалися до святкових заходів у закладах освіти.

1 вересня митрополит Михайл разом із деканом луцького кафедрального собору Святої Трійці протоієреєм Миколою Нецькарем та іншими священнослужителями відвідав урочистий захід у Волинському фаховому коледжі Національного університету харчових технологій. В урочистостях взяли участь директор коледжу Ігор Корчук та викладацький склад закладу, студенти і їх батьки, рідні, близькі.

Високопреосвященний звершив молебень перед початком навчання, після якого окропив присутніх свяченою водою. Владика побажав студентам Божої допомоги і благословення у здобутті необхідних для обраного фаху знань, а також наголосив, що саме їм доведеться розбудовувати нову Україну. Також архієрей подякував за те, що вони обрали для навчання саме український, а не іноземний виш: це свідчить, що своє майбутнє ці молоді люди пов'язують із майбутнім рідної України.

До слова, цього року на навчання до ВоФК НУХТ вступили 1600 першокурсників.

2 вересня архієрей із тим же духовенством був на святі Луцького національного технічного університету, яке відбулося на Театральному майдані обласного центру. Після молебню за студентів і викладачів керуючий єпархією виголосив вітальне слово. Владика закликав на них Господнє благословення, побажав успішного навчального року та Божої помічі: студентам – у здобутті необхідних знань, а викладачам – у їх передачі.

9 вересня, на день міста, його високопреосвященство разом із капеланом Волинського національного університету ім. Лесі Українки протоієреєм Віктором Пушком та іншим духовенством побував на торжествах посвяти першокурсників цього навчального закладу, що проходили на стадіоні ім. Віктора Завацького (у студмістечку). Митрополит Михайл благословив молодь на успішне навчання, подякував усім, хто залишився жити і вчитися в Україні, зокрема на Волині, побажав ставати хорошими фахівцями у своїй справі. Потому окропив присутніх освяченою водою.

Як хор «Оранта» привітав лучан
із днем міста

У виконанні архієрейського хору кафедрального собору Святої Трійці спільно з симфонічним оркестром Луганської обласної філармонії прозвучав «Реквієм» Луджі Керубіні.

Світовий шедевр видатного італійського композитора 9 вересня виконували під керівництвом львівського диригента Івана Остаповича на території Музейного простору «Окольний замок» (зі сторони вул. Драгоманова, 25) у рамках артпроєкту «Так звучить Луцьк».

Також глядачі насолоджувалися театралізованим дійством від театру «Гармидер» та поезією різних авторів.

У японській культурі, йдеться на сайті lutskrada.gov.ua, є поняття «кінцугі» (до-співно – «золоте з'єднання», «золота латка») для склеювання чогось розбитого. Так само за допомогою віршів і музики артисти «склеювали» країну, людей і наші спільні рани душі й серця. І нікого не залишили байдужими, бо кожен проживає біль, що принесла війна.

Реквієм – вокальний чи вокально-інструментальний твір скорботно-патетичного характеру. Шедевр, написаний Керубіні 1816 р., вважається в числі кращих у цьому жанрі.

Світла пам'ять захиснику
Михайлові Марчуку

Похорон у кафедральному соборі Святої Трійці 12 вересня очолив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко.

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2

Проповідь виголосив військовий капелан і настоятель луцької парафії Великомучениці Катерини протоієрей Юрій Близнюк. Він зазначив, що Небесний легіон поповнив ще один воїн – Михайло. Людина створена, щоб тут, на землі навчатися, працювати, будувати сім'ю. І мати повноцінне життя, на яке ми заслуговуємо. Але настає момент, коли чоловік іде це захищати.

Сьогодні ми прославляємо героя. Ми розуміємо, як боляче втратити палець чи кінцівку. А Михайло віддав найцінніше – своє життя – задля перемоги. Бо найцінніше, що дав Бог людині, – це дар життя. Тож кожен має задуматися, як наблизити перемогу. І що кожному виконувати тут, на своєму місці, аби швидше настав справедливий мир.

Лучанин Марчук Михайло Васильович, 1979 року народження, був інспектором прикордонної служби вищої категорії. Загинув 9 січня під час виконання бойового завдання біля м. Соледар Донецької області. Похоронили героя на Алеї почесних поховань міського цвинтаря, поблизу с. Гаразджа.

Седлище: в церкві вперше пролунала молитва українською

Старовижівський декан і настоятель парафії протоієрей Іван Зеленко 13 вересня почав служіння у храмі Великомученика Юрія Переможця цього села, що в Ковельському р-ні.

Хоча громада вийшла з МП і приєдналася до Православної церкви України ще у травні цього року, суперечки за Божий дім тривали. Напередодні Воздвиження хреста Господнього нарешті впорядковано й одержано всі необхідні документи. Тож церкву відразу відчинили й помолитися в ній. А на саме свято відправлено першу Божественну літургію українською мовою.

Священнослужитель привітав рятувальників із професійним святом

Захід до Дня рятувальника (17 вересня) відбувся 15 вересня на базі пожежно-рятувальної частини № 25, що в Луцьку. Його учасником із благословення митрополита Михаїла був настоятель храму Ікони Божої Матері «Неопалима Купина», котрий розміщується на території цієї частини ДСНС, священник Віталій Ващук.

Вітаючи трудівників служби «101», душпастир побажав їм Божої помочі та благословення у важливому служінні, спрямованому на захист і порятунок людського життя та здоров'я, окропив присутніх свяченою водою.

Пом'янули Георгія Гонгадзе та інших загиблих журналістів

Напередодні чергової річниці вбивства цього українського громадського діяча – опозиціонера відправлено заупокійну літію.

Богослужіння відбулося 16 вересня в кафедральному соборі Святої Трійці за почином обласної організації Національної спілки журналістів України. Відправу провів голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко разом з головним редактором єпархіальної телестудії «Собор» дияконом Сергієм Панашуком.

Георгія Гонгадзе вбили 17 вересня 2000 р. День пам'яті українських журналістів, установлений 2007 р., відзначають третьої п'ятниці вересня для вшанування всіх новинарів, які загинули, виконуючи професійні обов'язки.

Воїни Тимофій Судима і Роман Члек...

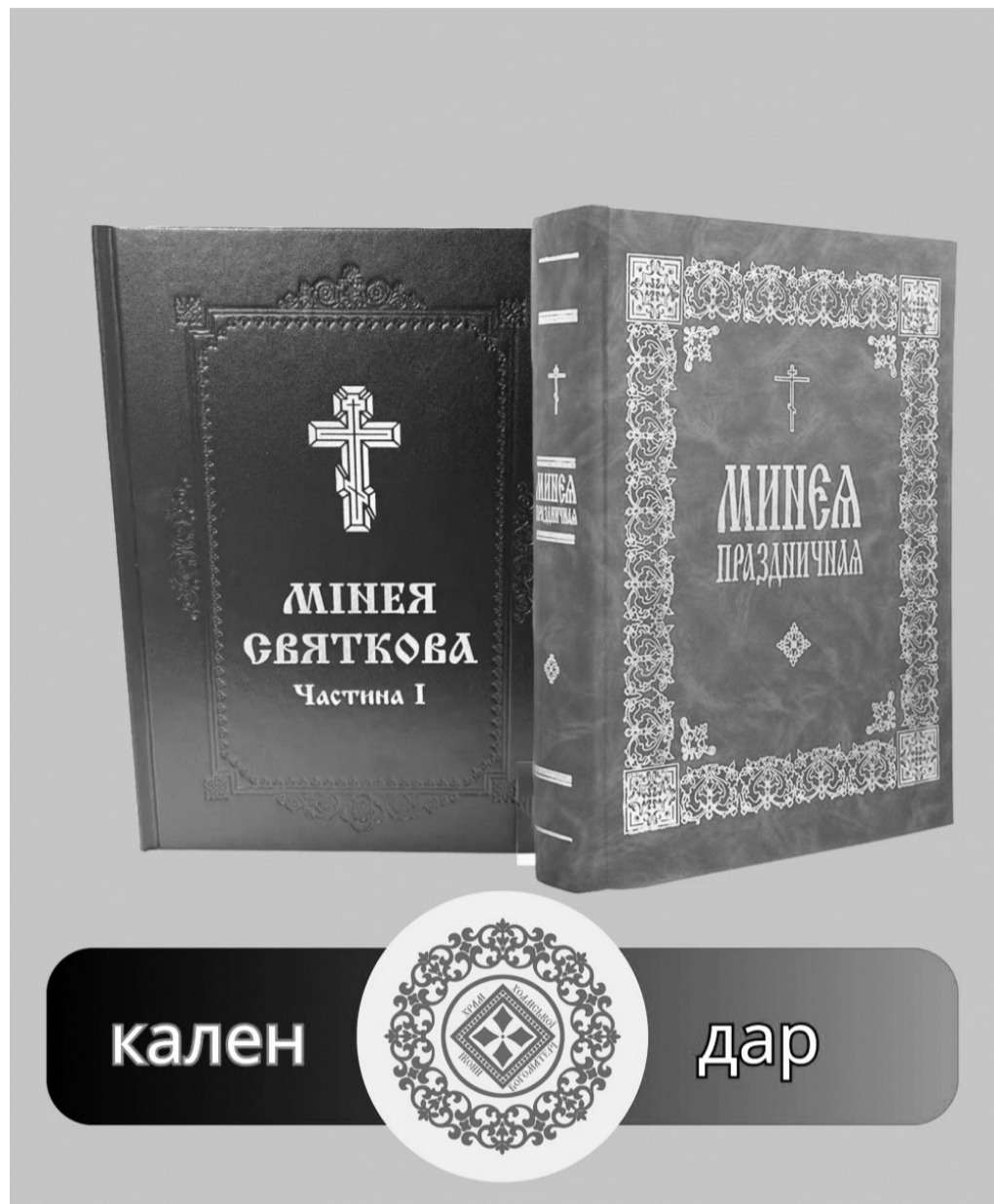
Чин похорону в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці очолив його клірик протоієрей Віталій Собко.

16 вересня в молитві, зокрема, взяли участь ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін та головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак, який зазначив, що в календарі серед святих найбільше воїнів, а зараз – найбільше українських. Тож нехай Господь прийме душі захисників до Своїх осель.

Мешканець с. Княгининок Луцької міської територіальної громади Судима Тимофій Павлович, 1999 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду командира відділення безпілотних авіаційних комплексів розвідувального взводу.

ТОЧКА ЗОРУ

ВІРНІ МП, ЗАПИТАЙТЕ У СВОГО БАТЮШКИ, ЧИ ЦЕ ТАК

Сьогодні в соціальних мережах багато мови щодо переходу Православної церкви України на новоюліанський календар. Якими ж аргументами користуються наші критики і як на них ми відповідаємо?

1. «Хмара сходить над горою Фавор тільки 19 серпня, отже істинним є тільки старий стиль.»

Відповідь. По-перше, за Євангелієм, Преображення відбулася в лютому-березні, за 40 днів до Великодня. Проте Православна церква вирішила святкувати цю подію 19 серпня (за ст. ст.), щоб уникнути збігу з Великим постом, оскільки це торжество занадто велике, щоб відзначати його у Великій піст. Чи сходить хмара над Фавором тоді, в лютому-березні, відповідно до Євангелія?

По-друге, за церковним Переданням, є дві версії, де ж сталося Преображення Ісуса Христа: чи на горі Фавор (більш поширена, але менш імовірна), чи на горі Гермон (менш відома версія, але котру підтримують більшість сучасних богословів).

До IV ст. в давньохристиянських записах гору Преображення за єврейською назвою не згадували. Проте, після того як християнство стало державною релігією Римської імперії, стало популярним пам'ятництво на Святу Землю. Єлена, мати імператора Константина, влаштувала прощу на Фавор, там пізніше звели монастир, тож ця гора стала асоціюватися з подією Преображення. Але за часів Ісуса то була населена місцевість, на її вершині стояло римське укріплення, і це навряд чи могло стати місцем молитовного усамітнення Христа й учеників. Хронологія ж подій у Новому Завіті вказує на рух Ісуса на північ, до Гермону, а не на південь, до Фавору.

Отже, Преображення відбулось 19, і не 6 серпня, і навіть не в серпні взагалі.

2. «Правильний тільки старий календар, бо його держалися наші предки, а на новий стиль ПЦУ перейшла з політичних причин (мовляв, подалі від Москви).»

Відповідь. Авжеж, широкомасштабний напад московських окупантів на Україну прискорив для нас цей перехід, але політика тут не головна причина. Ми перейшли до астрономічно більш точного календаря. Старий виявився неточним, тож православні церкви, одна за одною, перейшли з юліанського

стилю на новоюліанський. На новому тепер живуть десять із шістнадцяти православних церков світу. До речі, недовгий час серед них була й РПЦ: у 1923 році Патріарх Московський і вся Русь Тихон видав таке розпорядження, але церковний народ не сприйняв тоді цього переходу і Патріарх «временно» відкликав перехід на новий стиль.

ПЦУ зробила висновок із наказових і не підготовлених переходів на новоюліанський календар інших церков, що призвели в них до несприйняття і навіть розколів. У нас запровадження нового стилю відбувалось поступово, після численних роз'яснень і добровільно. Тож ті громади, котрі хочуть, за відповідною процедурою можуть залишатися на старому календарі (так і сталося в нечисленних випадках). Віра ж при цьому залишається незмінною.

До речі, нині чимало парафій УПЦ (МП) на Буковині, звідки родом митрополит Онуфрій, з благословення церковноначалія дотримуються нового стилю, і, поміж іншим, святкують Різдво Господнє 25 грудня. Це тому, що в Чернівецькій області поруч з українцями живе багато румунів, а Румунська православна церква давно перейшла на новий стиль (хоча є немало старостильників). І це правильно, адже святкуємо подію, а не дату: зі Святого Письма не відомо, якого числа й місяця народився Спаситель.

І ще цікава деталь: у Мінеї (богослужбовій книзі), за якою правиться в МП, Різдво Христове – 25 грудня.

3. «Чого ж вони Великдень з РПЦ святкують, якщо від'їдалися від неї?»

Відповідь. Православна пасхалія обчислюється зовсім за іншим принципом, вона прямо не прив'язана до григоріанського, чи юліанського, чи новоюліанського календарів. Тому Пасха в ПЦУ відзначається тоді ж, як і в РПЦ та інших помісних церквах.

Отож, дорогі браття і сестри – вірні МП, запитайте про все це у свого батюшки. Він, напевно, добре знає Писання, де сказано: «Ваше ж слово хай буде: так – так, ні – ні. А що більше над це, то те від лукавого» (Мф. 5:37).

Священник Дмитро ЧЕРЕНЮК

Захоплювався програмуванням, після школи вступив до Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Потім став працювати в галузі інформаційних технологій. Загинув 10 вересня під час виконання бойового завдання поблизу с. Роботине Запорізької області.

Лучанин Члек Роман Юрійович, 1986 року народження, був призваний за мобілізацією на посаду старшого телефоніста. Працював на заводі «Модерн-Експо». Загинув 11 вересня біля населеного пункту Новобойківське на Запоріжжі.

Місцем останнього спочинку героїв стала Алея почесних поховань міського кладовища, котре неподалік с. Гаразджа.

У медцентрі душпастир навчав військових живопису

Священник Дмитро Зінко, настоятель луцької парафії Ікони «Всецариця», провів для захисників, що відновлюють здоров'я, майстер-клас з інтуїтивного мистецтва.

Захід організували 16 вересня в Медичному центрі реабілітації учасників бойових дій Луцької міської територіальної громади (просп. Волі, 66-А), щоб воїни могли відволіктися од страхів війни і трішки уявили себе художниками.

Матеріалами забезпечила ГО «Елеос-Волинь», що діє в нашій єпархії з лютого минулого року і є структурним підрозділом всеукраїнської ГО «Елеос-Україна» – офіційного представника Синодального управління соціального служіння Православної церкви України.

Інтуїтивний живопис – це метод активного розкриття творчого потенціалу людини через пробудження внутрішніх знань і вміння почути себе. Завдяки цій методиці кожен може відкрити в собі хист і невдовзі малювати не просто начерки, а цілі картини.

У Луцьку відбувся захід пам'яті «Час не лікує»

17 вересня військові капелани взяли участь у всеукраїнській акції на підтримку родин загиблих захисників, що відбулася на Театральному майдані обласного центру.

Біля фотостенда «Герої нескореної України. Герої Небесної сотні – Загинули за єдність України» заупокійну літію очолив протоієрей Юрій Близнюк, настоятель луцького храму Великомучениці Катерини.

Пам'ятне дійство організовано Волинським осередком ГО «Об'єднання матерів і дружин захисників України». Таку акцію проводять із 2016 року. Серед її завдань – гуртування сімей загиблих у російсько-українській війні з 2014 до 2023 рр.

Помолімося за упокоєння захисника Ігоря Дуплія

Похорон у луцькому кафедральному соборі Святої Трійці 18 вересня очолив віце-канцлер єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний.

Лучанин Дуплій Ігор Анатолійович, 1975 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду старшого стрільця механізованого відділення механізованого взводу. Півтора роки вважався безвісти зниклим. Як поділилася його донька, усі до останнього сподівалися, що тато залишився живим.

Воїн загинув 28 березня 2022 року під час виконання бойового завдання біля села Максимівка Миколаївської області. Похоронили героя на Алеї почесних поховань міського цвинтаря, що поблизу с. Гаразджа.

Владика Михаїл зустрівся з послом України в Ізраїлі

Митрополит Луцький і Волинський під час прощі на Святу землю 12–20 вересня відвідав посольство України в Тель-Авіві.

Посол Євген Корнійчук обговорив з архієреєм та керівником єпархіального паломницького центру «Україна» Лариною Савчуком проходження паспортного контролю прочанами, духовну опіку над українськими біженцями та гуманітарну допомогу. Високопреосвященний подарував дипломатові особливий український прапор.

Інформаційна служба єпархії

ВОЛИНСЬКЕ БРАТСТВО ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО ВІДЗНАЧЕНО В КИЄВІ

Громадську організацію з Луцька нагороджено орденом Святого великомученика Юрія Переможця, повідомив 11 вересня сайт pomisna.info.

Митрополит Київський і всієї України Епіфаній вручив високу відзнаку очільникові братства, меценату Сергієві Мостенцю за сприяння у придбанні й переобладнанні транспортних засобів, необхідних для Збройних сил України. Того

дня на подвір'ї Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря освячено два великі евакуаційні автобуси для вивезення поранених та хворих захисників волонтерською групою «Параволан». Її очолює Роман Холодов, випускник Волинської православної богословської академії.

Гуманітарна місія «Волинське братство Св. Володимира Великого» розпочала роботу в березні минулого року з бла-

гословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла, за підтримки Волинської єпархії ПЦУ та Волинської обласної військової адміністрації на базі компанії «Вест авто хаб» («West Auto Hub»). Вона організовує збір допомоги в країнах Європи, її доставку в Україну, документальне оформлення вантажів на кордоні та їх розподіл.

У ЛУЦЬКУ – ДОБРОЧИННИЙ ЯРМАРОК ЗАДЛЯ ХВОРИХ ДІТЕЙ

Захід для підтримки важкохворих відбувся на території луцького храму Воздвиження хреста Господнього (вул. Данила Галицького, 2) 17 вересня.

У 15-ту неділю після П'ятдесятниці в ньому взяли участь вихованці парафіяльної недільної школи «Ковчежець» (керівник Ірина Дорош). Щоби долучитися до дійства, організатором якого є БФ «З Богом у серці», діти старанно готували сувеніри. Навчає їх творчості майстриня Ольга Навротюк, яка понад десять років працює з наймолодшими парафіянами цієї церкви й організовує майстер-класи.

Ніхто не має бути у випробуваннях та біді сам, а надто коли страждають діти. Наше завдання – оточити їх та їхні родини любов'ю, яку виливає через нас Христос, дає сили йти цим важким шляхом і не впасти, мовиться на сторінці фонду у фейсбуці.

Протягом добродійного дійства зібрали 25 695 грн.

Для тих, хто не зміг потрапити на ярмарок, але бажає долучитись: номер картки 4246 0010 0224 4295.

Одержувач: Благодійний фонд «З Богом у серці».

Призначення: Допомога дітям.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЄДНА ЦЕРКВА

ОЗЕРЯНИ: АРХІЄРЕЙ ТУТ УПЕРШЕ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл відвідав парафію Успіння Пресвятої Богородиці в цьому селі Луцького районного деканату, яка змінила юрисдикцію, 28 серпня.

За Божественною літургією у престольне свято з високпреосвященним молилися: декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель протоієрей Володимир Дебеляк, інше духовенство міського та районного благочинь.

У проповіді владика зазначив, що в житті святих відбуваються події, нам не завжди зрозумілі, важкі для усвідомлення.

Так, Богородиця народила Спасителя, виконавши важливу місію. Адже до цього жінка була в поневірянні, бо через жінку прийшов смертний гріх. Тому Ісус Христос явився на землю, народившись як людина. Явився, щоб освятити жіноче ество, призначене для дітонародження. Тому кожному важливо виконати свою місію, з якою Господь сподобив нас прийти у цей світ: дітонародження для жінок, тяжка праця чоловікам. І, звичайно, має бути велика віра в Творця.

Цей Божий дім побудовано у 1926 р. поселеннями чехів як

костел. За довоєнних радянських часів його закрили. Стараннями священника Тихона Костока, який із 1943 р. опікувався озерянською громадою та в сусідньому с. Радомишль, у лютому 1947 р. храм відкрили як православний. Тоді ж, 2 березня, його освятили на честь Успіння Пресвятої Богородиці. Відтоді в церкві постійно звершуються богослужіння.

У лютому 2019 р. громада воз'єдналася з Православною церквою України.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЦЕРКВА І ВІЙСЬКО

ПОМ'ЯНУЛИ ПОЛЕГЛИХ

29 серпня, у День пам'яті захисників України духовенство єпархії відправило заупокійні богослужіння. Митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив молитву в обласному центрі.

У літні перед фотостендом «Нескорені герої України. Герої Небесної сотні – Загинули за єдність України», що на Театральному майдані, взяв участь декан протоієрей Микола Нецькар разом з іншим духовенством кафедрального собору Святої Трійці.

Потому на Алеї почесних поховань міського кладовища, що поблизу с. Гаразджа, заупокійну молитву провели головний військовий капелан протоієрей Михайло Бучак, настоятель цвинтарного храму Воскресіння Господнього протоієрей Ярослав Черенюк, інші військові душпастирі. Разом молилися рідні полеглих, представники влади, військовослужбовці, побратими, волонтери, інші небайдужі волиняни.

Того ж дня на території 6-го прикордонного Волинського загону відкрито пам'ятник загиблим прикордонникам. Ним ушановано 23-х героїв. Його освятив митрополит Михаїл. Разом молилися: капелан протоієрей Михайло Хімчак, представники влади, прикордонники. У слові владика подякував охоронцям державних меж за їхню нелегку службу.

Відзначити День пам'яті захисників України започатковано у 2019 році. Їх поминають 29 серпня, коли 2014 року сталися найбільші втрати української армії на Донбасі – у час виходу з оточення під Іловайськом.

«Іловайський котел» – бойові дії в Донецькій області в ході війни. 18 серпня під час боїв українські силовики, що значною частиною склалися з добровольчих батальйонів, увійшли в це місто.

ОСВЯЧЕНО КАПЛИЦЮ ТА САД У ЛУЦЬКУ

Митрополит Луцький і Волинський Михайл відвідав парафію Преподобного Іова Почаївського (бульв. Дружби народів, 16 в обласному центрі) та очолив богослужіння.

2 вересня, в день престольного свята тут разом із владикою молилися: міський декан протоієрей Михайло Онишук, настоятель храму протоієрей Олександр Вронський, інше духовенство міського та

районного благочинь. Церковними відзнаками нагороджено жертводавців, активних парафіян.

Під час традиційної хресної ходи навколо церкви високопреосвященний освятив сад біля Божого дому та в ньому каплицю зі скульптурою Пресвятої Богородиці.

Чин заснування цього храму митрополит Михайл здійснив у лютому 2015 р.;

19 червня 2016-го Патріарх Філарет заклав капсулу в підмурівок церкви. На Благовіщення наступного встановили дзвони. Перша архієрейська літургія відбулася на престольне свято в 2018-му – в день Знайдення мощей преподобного Іова Почаївського. У травні 2022 р. владика Михайл освятив престол, усю церкву і водосвятну каплицю.

Протоієрей Олександр Вронський – заступник голови громадської організації «Військові капелани Волині», капелан батальйону спецпризначення «Січ» та 204-ї Севастопольської бригади тактичної авіації. За добровільне забезпечення проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях нагороджений відзнакою Президента України.

МЕРВА: АРХІЄРЕЙ НА УРОЧИСТОСТЯХ СТОЛІТНЬОЇ ЦЕРКВИ

Наш митрополит у престольне свято відвідав парафію Різдва Пресвятої Богородиці в цьому селі Горохівського деканату.

За Божественною літургією 8 вересня з високопреосвященним Михайлом служили: декан Берестечківського округу і настоятель парафії протоієрей Павло Кліцук, інше духовенство Волинської, Львівської і Рівненської єпархій.

У проповіді архіпастир зазначив, що сьогодні всі наші думки звернені до Діви Марії. Її наша подяка за молитви, допомогу, за материнську турботу. Адже ми завжди звертаємося до Богоматері з великою вірою і любов'ю: «Пресвятая Богородице, спаси нас». Віримо у перемогу і що Божа Мати захистить нас від напасти, бо хто вірить – сумнівів не має.

Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено добродійців, активних вірян.

У Мерві існувала дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці, побудована у XVIII–XIX ст. Але під час Першої світової війни її знищили. У 1923 році силами парафіян звели новий храм, також дерев'яний. Поруч є муру-

вана дзвіниця. Церква належить до пам'яток архітектури місцевого значення.

Нагадаємо, парафія цього села перша на Волині разом зі священником після вручення Томосу вийшла зі складу Московського патріархату та ввійшла до Православної церкви України.

У ФЕОДОСІВСЬКІЙ ЦЕРКВИ ЛУЦЬКА ОСВЯЧЕНО НАСТІННІ РОЗПИСИ

Митрополит Михайл звершив Божественну літургію та чин освячення оновлених розписів у храмі, що на вул. Володимирській, 70.

9 вересня, в день ушанування святих Феодосія, архієпископа Чернігівського на спільну молитву з архієреєм зібралися: канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін, благочинний обласного центру протоієрей Михайло Онишук, ківерецький декан протоієрей Іван Семенюк, настоятель парафії протоієрей Василь Лозовицький та інше духовенство.

Чергову священничу нагороду вручено о. Василеві, церковні відзнаки – жертводавцям та іншим активним мирянам.

Феодосіївська церква, яку відкрили 1895 р., спочатку була цвинтарною каплицею для відспівування військовиків. Заснування тут храму на честь цього святого мало військові-політичні причини. Адже неподалік розміщувалась армійська частина, в якій було

багато вихідців із Чернігівської землі. Наприкінці століття дерев'яну капличку замінили на цегляну. У серпні 1906-го храм освятили. Перші чотири настінні розписи з'явилися того ж року (художник Шинкаренко). Феодосіївська церква не припиняла діяльності й за радянських часів.

У 1948 р. тодішній настоятель протоієрей Гавриіл Коробчук, який під час примусового переселення українців із Холмщини прибув до Луцька, таємно привіз чудотворний образ Холмської Богородиці. Служив українською.

З нагоди двотисячоліття Різдва Христового на подвір'ї церкви споруджено хреста. Опісля на цьому місці звели каплицю на честь народження Спасителя, на куполі якої встановлено знамення нашої віри у вигляді вифлеємської зірки. Освячено її на Різдво у 2021 р. Окрім цього, відреставровано куполи і накупольні хрести, перекрито дах, оновлено фасад церкви.

У ХРАМІ СЕЛА ПРОХОДИ ОСВЯТИЛИ НОВИЙ ПРЕСТОЛ

10 вересня митрополит Луцький і Волинський Михайл здійснив чин його освячення в церкві Апостолів Петра й Павла (Любешівський деканат, Камінь-Каширський р-н). У 14-ту неділю після П'ятдесятниці, перед Воздвиженням, за Божественною літургією з високопреосвященним молилися настоятель священник Микола Кирилюк та інше духовенство.

У слові владика наголошував, що ми завжди повинні перебувати в гармонії, не порушуючи рівноваги: людина тоді почувається комфортно, бо кожен – на своєму місці. Тож дуже важливо цю гармонію не порушувати. Як приклад спостерігаємо рух планет. Усе, що рухається в космосі, має свою гармонію. Кожна планета знаходиться на своєму місці. Так само повинно бути і в сім'ї. Якщо чоловік є главою сім'ї і дружина виконує свою роль, там буде порядок. На завершення архіпастир побажав усім любові.

Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено активних вірян.

Новий престол встановлено тому, що попередній дерев'яний став ветхим.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ДО СПОВІДІ Й ПРИЧАСТЯ – УСВІДОМЛЕНО

У програмі «Церква і релігія» на телеканалі «Конкурент TV» священники відповідають на запитання, що часто лунають від мирян.

Цього разу в ефірі був протоієрей Ігор Янчук.

Що означає сповідь та що потрібно говорити на ній

Таїнством сповіді Господь через священника допомагає людині зрозуміти, як вона сама собі завдала ран. Панотець пояснює, які є дві, так би мовити, крайності у сповіді.

Перша – це коли говорять багато зайвого, не по суті. А треба конкретно називати гріхи. Не можна виправдовуватися на сповіді, зауважує душпастир. Важливо, щоб людина говорила тільки про себе, не називаючи чужих імен, з ким грішила. Також не слід вести розмови на богословські й мирські теми, бо це відволікає від покаєння. І пораду, яку дає священник, треба виконувати.

Ще одна крайність під час сповіді – це за-таювання гріхів: людина говорить про все на світі, а своє серце перед Богом не відкриває. У чині сповіді є молитва зі словами: «...а якщо затаїв би від мене, подвійний гріх матимеш». Отже, подумайте, закликає панотець, бо ми приходимо до духовного лікаря, і треба не утаємничувати свої гріхи, а вийти вилікованими. Господь, побачивши наміри нашого серця, прощає нам.

Важливо після сповіді вірити, що Всевишній прощав гріхи. Бо якщо вийти з храму і далі обтяжувати себе гріхом, то це ображає Бога. Водночас, покаювшись, не слід забувати про свій гріх. Тому що сам спогад про нього породжує у нас дуже хороше відчуття смирення – смирення до чистого, благочестивого християнського життя.

Коли ввечері читаємо молитви, то серед них є щоденне сповідання гріхів. От це дуже важливо, каже протоієрей і наводить приклад зі свого життя: «Колись запитав у свого духівника: якщо втомлений, які молитви важливо прочитати перед сном? Той відповів: найважливіша – це сповідання своїх гріхів, бо ми напружаємося Богу, і не потрібно чекати, коли підемо до сповіді, якщо вчинили гріх».

Сповідатися онлайн не можна. Але завдяки інтернету, телефону можемо зі священником проводити духовну бесіду і підготувати себе до сповіді.

Відповідь на це запитання пропонує протоієрей Олександр Хорошко.

На життєвому шляху людини відбуваються різні речі. У вирі цих подій, які її оточують, вона забуває думати про свою душу, про Бога. Однак все одно з часом її хвилюють питання: Чи дійсно я ходжу до тієї церкви? Яка церква правдива? Як знайти істинну церкву? Але всі ці питання не складні для того, хто хоче пізнати істинного Бога.

Він наводить приклад із життя християнського подвижника блаженного Августина. Цей святий вшановується і православними, і католиками, і протестантами. «Звертаю увагу на ранній період його життя. Він народився в Африці і виховувався у сім'ї, де мати була християнкою, а батько – язичником. Тобто, сучасною мовою, ця сім'я була неповноцінною в плані релігії – неоднородною. І дитина більше схилилася до сторони батька – захоплювалася язичницькою вірою, філософією, але мала цікавість до вивчення наук. І через цю цікавість Августин приходив до питання, що таке істина, хто такий Бог. У цьому пошуку він захоплюється дуалістичним ученням – маніхейством. А воно говорило, що існує два вічних начала – добро та зло – і вони постійно ведуть боротьбу. Але серце Августина потребувало більше і він задавався питанням: а в чому суть цієї боротьби, якщо у ній не буде переможця? Якщо зло завжди бореться, то чому добро теж вступає у цю боротьбу і чи буде кінець цієї боротьби?»

Завдяки християнському святому Амвросієві Медіоланському, проповіді якого слухав Августин, він знаходить відповіді на свої запитання і розуміє, що Бог не є винуватцем зла, що зло не має своєї природи і буття, а отже, не є вічним, а лише наслідок того, що людина відходить від добра, від Бога і тоді творить зло. Після цього Августин зрозумів, що є істина, а істина є Бог, і розпочинає кардинальні зміни у своєму

Житті – приймає хрещення і стає християнським єпископом, який докладає багато зусиль для розповсюдження церкви в Африці. Тобто, у цьому випадку, зміна релігії Августина пішла на користь.

А як бути з тими людьми, які покидають православне християнство? Душпастир розповідає з досвіду: багато таких питань пов'язані з тим, що люди хочуть «чогось простішого». А в православній церкві все видається складним тільки на перший погляд, коли людина не розуміє глибини цієї віри. Якщо поставити собі завдання дійсно пізнати, що таке істина, хто такий Бог і як Він діє в цьому світі, то людина, безумовно, завжди знайде правду. Якраз у православній вірі ця правда їй відкриється. Тому дуже важливо поставити собі питання – для чого вона змінює релігію?

Якщо людина змінює релігію, бо їй так легше молитися до Бога, легше проводити духовні практики, то чи дійсно вона ставить собі завдання пошук істинної релігії? Якщо

кою! Візьміть на себе ярмо Моє, і навчіться від Мене, бо Я тихий і серцем покірливий, і знайдете спокій душам своїм».

Надіймось на Боже милосердя і не забуваймо про храм Божий, бо кому Церква – не мати, то й Бог – не батько. Несімо разом із нашим Господом Його хрест, тому що Його хрест – померти для гріха, а жити для Бога. І помилувати з Богом, і воскресати з Ним – це і є цілі нашого життя, пояснив панотець.

Що таке причастя та як до нього готуватися?

Найбільше таїнство, яке дарує нам Церква, – святе Причастя.

Під час літургійної молитви єпископ або священник благословляє пшеничний хліб і виноградне вино, за благодаттю Святого Духа освячує ці дари, якими вірні причащаються на життя вічне, на єднання з Богом, між собою та з усією Церквою.

Господь пролив Свою кров і приніс Себе в жертву любові за весь рід людський. І та жертва по сьогодні служить нам, щоб ми знову і знову були учасниками і причасниками тіла і крові Христа. Вона нам дає можливість перемагати гріх, диявола і смерть, тому що Господь, Який воскрес із мертвих, нам дарує Своєю воскресінням перемогу над злом.

Ми знаємо багато фактів, коли люди через причастя отримали зцілення, віруючи, що при-

чащаються прославленим тілом і кров'ю Господа. Такі дари вважаються безсмертною їжею і є запорукою нашого воскресіння, умістивши в собі чудотворну силу Самого Спасителя. Церква зберігає безліч свідчень про зцілення після святого Причастя. Але головне, що відбувається з людиною: мертва душа воскресає.

Причастя – таїнство, встановлене Ісусом Христом на Тайній вечері. Коли Господь узяв хліб, переломивши його, Він сказав: «Прийміть і споживайте – це є Тіло моє, що за вас ламається на відпущення гріхів». Так само зробив і з чашею після вечері, взявши її і благословивши: «Пийте з неї всі, це є Кров Моя Нового завіту, що за вас і за многих проливається на відпущення гріхів». І додав: «Це чиніть на спомин про Мене».

Так від апостолів, потім їхніх послідовників, а сьогодні й ми виконуємо заповідь Божу. Отримавши від Господа цю спадщину, ми повинні в неї свято вірити, пояснює душпастир. Один із ранньохристиянських учителів церкви Кирил Єрусалимський писав: якщо

ж це пошук істинної релігії, то можна шукати Бога серед цієї великої когорти, яку пропонує світ людству. І якщо це буде саме такий пошук відповіді, переконаний священнослужитель, то він увінчається успіхом. Бо Господь сказав: «шукайте і знайдете, стукайте і відчинять».

Чому Всевишній не втручається у цей пошук? Бо Він дав людині право вибору – свободу. І цю свободу Творець ніколи не порушує. Ми читаємо на сторінках Святого Писання, що Господь завжди пропонує людині добро. Читаємо у Второзаконні, що Він каже до Свого вибраного народу: «Я пропоную вам добро і зло. Якщо виберете добро, будете дотримуватися Моїх заповідей, законів, постанов, це буде означати, що ви будете Моїми дітьми. А оскільки ви будете Моїм народом, Моїми дітьми, Я буду вас захищати і оберігати, і як нагороду дарую вам життя вічне. І навпаки, якщо ви виберете зло, не будете ходити Моїми дорогами, то підете до

смерті, зазнаватимете різного беззаконня...» І далі Господь продовжує: «оберіть добро».

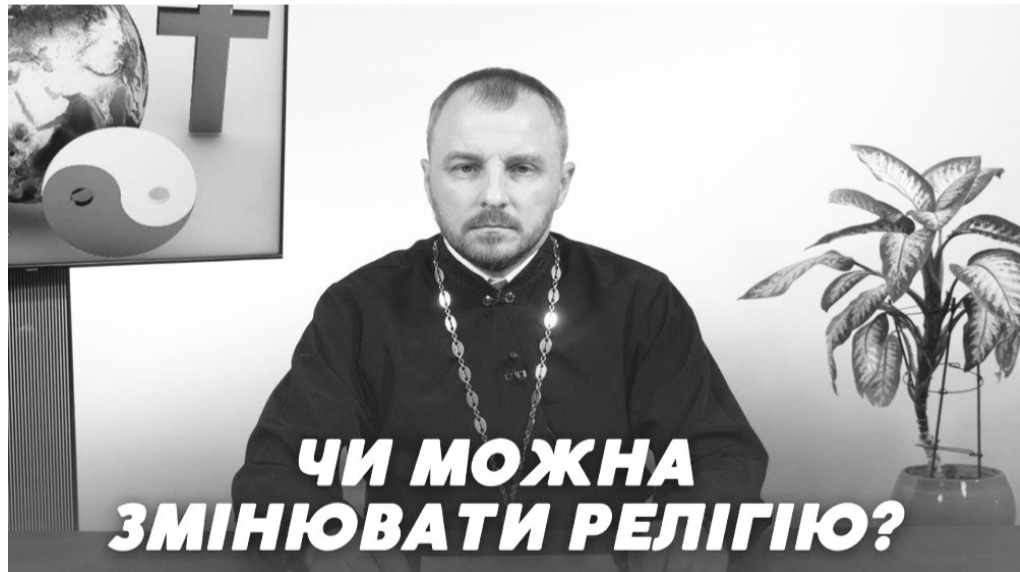
Панотець зазначає в суспільстві часто побутує думка, що Бог є один, і всі релігії, всі церкви ведуть до Нього, й не важливо, до якої церкви ходиш, як молишся, яку релігійну організацію визнаєш. Чи є розуміння правильним? Безумовно, каже душпастир, що є у цьому частка правди. Можемо сказати, що різні релігії певним чином ведуть до Бога. Проте знову постає питання, а як релігії ведуть до Бога?

Обираючи собі дорогу в житті, хоч ми й маємо під час цього приємні, корисні, радісні речі, ми цим втішаємося, але у певний час на цій дорозі трапляються випробування. І от під час цього людина може часто змінювати свій маршрут. Так і в пошуку істини, дороги до Бога людина буває змінює релігію. Чи добре робити такий пошук? Господь вимагає від людини не сліпої віри, а яка була б випробувана на власному житті, щоб людина сама переконалася. Але слід чітко зрозуміти – чи вистачить нам сили цієї дорогою пройти, чи вистачить нам життя, щоб досліджувати ту чи іншу релігію.

Завдання для кожної людини у пошуках правдивої віри – це поставити собі одне просте запитання: для чого мені Бог? Якщо я по-справжньому маю потребу в Бозі, якщо я Його по-справжньому шукаю, то рано чи пізно знайду. Господь мені привідкриє цю правильну дорогу. І так Він робив багатьом людям, які Його шукали.

Священнослужитель наводить приклад проповіді апостолів, які ходили світом, проповідували людям різного стану і вірування, і багато хто приймав почуте й навіть докорінно змінив своє життя. Вони зрозуміли, що апостоли проповідують істинного, реального Бога. І, біля того, подальше їхнє життя в цьому їй переконувало.

Олена МАЮК

ж це пошук істинної релігії, то можна шукати Бога серед цієї великої когорти, яку пропонує світ людству. І якщо це буде саме такий пошук відповіді, переконаний священнослужитель, то він увінчається успіхом. Бо Господь сказав: «шукайте і знайдете, стукайте і відчинять».

Чому Всевишній не втручається у цей пошук? Бо Він дав людині право вибору – свободу. І цю свободу Творець ніколи не порушує. Ми читаємо на сторінках Святого Писання, що Господь завжди пропонує людині добро. Читаємо у Второзаконні, що Він каже до Свого вибраного народу: «Я пропоную вам добро і зло. Якщо виберете добро, будете дотримуватися Моїх заповідей, законів, постанов, це буде означати, що ви будете Моїми дітьми. А оскільки ви будете Моїм народом, Моїми дітьми, Я буду вас захищати і оберігати, і як нагороду дарую вам життя вічне. І навпаки, якщо ви виберете зло, не будете ходити Моїми дорогами, то підете до

смерті, зазнаватимете різного беззаконня...» І далі Господь продовжує: «оберіть добро».

Панотець зазначає в суспільстві часто побутує думка, що Бог є один, і всі релігії, всі церкви ведуть до Нього, й не важливо, до якої церкви ходиш, як молишся, яку релігійну організацію визнаєш. Чи є розуміння правильним? Безумовно, каже душпастир, що є у цьому частка правди. Можемо сказати, що різні релігії певним чином ведуть до Бога. Проте знову постає питання, а як релігії ведуть до Бога?

Обираючи собі дорогу в житті, хоч ми й маємо під час цього приємні, корисні, радісні речі, ми цим втішаємося, але у певний час на цій дорозі трапляються випробування. І от під час цього людина може часто змінювати свій маршрут. Так і в пошуку істини, дороги до Бога людина буває змінює релігію. Чи добре робити такий пошук? Господь вимагає від людини не сліпої віри, а яка була б випробувана на власному житті, щоб людина сама переконалася. Але слід чітко зрозуміти – чи вистачить нам сили цієї дорогою пройти, чи вистачить нам життя, щоб досліджувати ту чи іншу релігію.

Завдання для кожної людини у пошуках правдивої віри – це поставити собі одне просте запитання: для чого мені Бог? Якщо я по-справжньому маю потребу в Бозі, якщо я Його по-справжньому шукаю, то рано чи пізно знайду. Господь мені привідкриє цю правильну дорогу. І так Він робив багатьом людям, які Його шукали.

Священнослужитель наводить приклад проповіді апостолів, які ходили світом, проповідували людям різного стану і вірування, і багато хто приймав почуте й навіть докорінно змінив своє життя. Вони зрозуміли, що апостоли проповідують істинного, реального Бога. І, біля того, подальше їхнє життя в цьому їй переконувало.

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

6 листопада

День народження: 45 років тому, 1978-го, – протоієрей Віктор Михалевич, настоятель парафії Введення в храм Пресвятої Богородиці у Луцьку.

9 листопада

День освяти храму: 15 років тому, 2008-го, – церква Великомученика Димитрія Солунського в с. Загаї Горохівського дек.

17 листопада

День народження: 70 років тому, 1953-го, – інокія Христина (Лиса), насельниця жіно-

чого монастиря Святого Василя Великого в Луцьку.

18 листопада

День народження: 25 років тому, 1998-го, – священник Михайло Скиба, настоятель парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Баїв Луцького райдек.

23 листопада

День висвяти: 15 років тому, 2008-го, – священник Сергій Паладовський, клірик парафії Архистратига Михаїла в Луцьку.

26 листопада

День висвяти: 30 років тому, 1993-го, – протоієрей Іван Бонис, ковельський старший декан, настоятель парафії Великомученика Юрія Переможця в с. Дубове, Різдва Святого Йоана Предтечі в с. Бахів, Покрови Пресвятої Богородиці в с. Тойкут, Чуда Архистратига Михаїла в Хонах, що в с. Мельниця Ковельського дек.

27 листопада

День освяти храму: 20 років тому, 2003-го, – церква Мучениць Віри, Надії, Любові та матері їх Софії в Маневичах.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

Інформаційно-видавничий центр епархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недодрацювання в цій рубриці газети, а також у календарному розділі сайту pravoslaviavolyni.org.ua. Ще краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

СПІВЧУТТЯ

ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ ПЕТРО ВІНЦУКЕВИЧ

2 вересня на 89-му році життя завершилася земна дорога колишнього ректора Волинської духовної семінарії Петра Миколайовича Вінцукевича.

Наступного дня в луцькому храмі Воздвиження хреста Господнього папахиду над померлим очолив міський декан, настоятель парафії Холмської ікони Богородиці протоієрей Михайло Онищук.

Із благословення митрополита Луцького і Волинського Михаїла Боже-ственну літургію та чин похорону 4 вересня очолив випускник цієї семінарії єпископ Чернігівський і Ніжинський Антоній (Фірлей). За повідомленням сайту vprba.edu.ua, разом із ним за упокоєння душі новоспочилого молилися ректор нашої православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, духовенство епархії, викладачі, студенти, випускники, рідні та близькі спочилого.

Петро Вінцукевич народився в Білорусі у родині священника. 1952 року Петра Миколайовича було засуджено до 10 літ позбавлення волі за виступ проти Сталіна. Після звільнення закінчив семінарію, а згодом – Київську духовну академію. Волинську духовну семінарію (нині ВПБА) очолював у 1994–1996 рр. Він автор кількох художньо-публіцистичних видань на релігійну тематику, був дописувачем «Волинських епархіальних відомостей».

Щиро співчуваємо всім рідним і близьким небіжчика й молимося за упокоєння його душі в Царстві Божому.

ПАЛОМНИЦТВО

8 жовтня – до святинь Львова, Трускавця та Борислава. Виїзд о 6.00. Пожертва – 750 грн.

13–14 жовтня – до святинь Польщі: Ченстохова, Краків, Величка. Виїзд 13 жовтня о 7.00. Зголошуватися не пізніше ніж за п'ять днів. Пожертва – 130 євро.

16–23 жовтня – до святинь Греції.

28–29 жовтня – до Кам'янець-Подільського, Бакоти і Тернопільського духовного центру. Пожертва – 2500 грн.

Листопад – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа»): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Зголошуватися не пізніше як за два тижні.

Реєстрація – не пізніше ніж за день до початку прощі (якщо не зазначено інше). Виїзд на всі богомілля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі епархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (050) 812-09-79.

ТОЧКА ЗОРУ

НЕГОСТИННИЙ... ХРАМ

Чому деякі віряни йдуть із Божого дому роздратовані?

Мова про тих, хто, прийшовши до церкви, постійно чує, що «Христос воскрес» або «народився». Таких прихожан може не на жарт розхвилювати очікування в черзі за свічками чи до сповіді, та ще й коли поперед ними хтось «лізе без черги». Піднімає емоції гаряча полеміка і повчання, як треба себе вести в храмі, що інколи може навіть вилитись у сварку. А вже коли масово починають освячувати паски, яблука, букети чи водицю, тоді настрої бувають вирують, як дев'ятий морський вал...

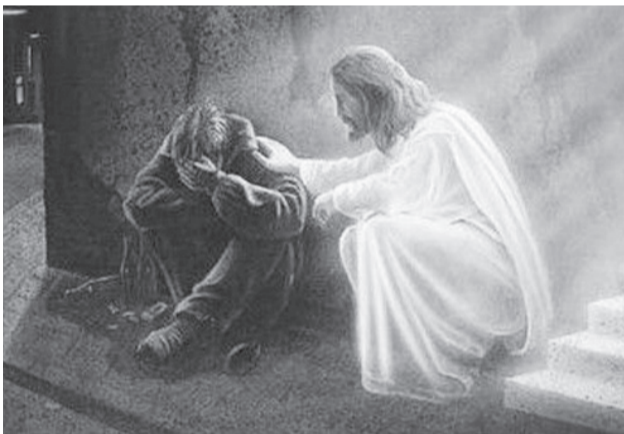
Несприйняття на побутовому рівні дискомфорту в святині може переростати у «глобальну проблему». Відбувається узагальнення і загострення питання, аби виправдати свою систематичну відсутність у храмі. Адже щоб навчитися терпіння, потрібно настроїти себе на спокійність. Сприймати побутовий дріб'язок як маленькі випробування в досягненні вищої мети. Бо кожен похід до храму має виникати як нагальна потреба християнина. Саме тут він може відволіктися від грішного світу. Зосередитись у молитві, довірити сокровенне у сповіді, щиро помолитись і знайти душевну насолоду, повернутися до духовної рівноваги. А прийти до храму, аби гарантовано отримати частку благословення, і тут же мати претензії «неналежної уваги» до себе – висновок далеко не із кращих.

Нетерплячість виглядає, як праведний гнів. Однак Біблія прославляє терпіння як плід Духа (Гал. 5:22), що має виявлятися в житті кожного послідовника Христа (1 Сол. 5:14). Тер-

піння демонструє нашу віру в Божественний вибір часу, Його всемогутність і любов.

У Писанні ми зустрічаємо безліч прикладів тих людей, чіє терпіння характеризувало їхнє життя з Богом. Яків радить нам мати «за приклад страждання і довготерпіння пророків» (Як. 5:10). Він також згадує Йова, чію непохитність було винагороджено тим, який кінець життя дав йому Господь (Як. 5:11). Авраам також – «бувши довготерпеливим, він одержав обітницю» (Євр. 6:15). Ісус є нашим прикладом у всьому, і Він продемонстрував терпеливу витривалість: «перетерпів хрест і сів праворуч Божого престолу» (Євр. 12:2).

Вшановуємо безліч святих із приставкою «святотерпець». Ідеться про сонм людей, що досягли святості, жертвуючи власним здоров'ям і життям заради віри в Господа. Ніхто з цього переліку не звертав уваги на такі дрібні випробування, про які сказано вище. Навіть коли у храмі доводиться бути свідками дитячих капризів. Адже в першу чергу потрібно їхнім батькам дійти до розуміння: хай чада підростуть, прозріють і усвідомлено придуть на службу.

Коли щось або когось необхідно терпіти – радіймо. Плід Святого Духа, терпіння, не з'являється в нас відразу як Божественна досконалість. Але, з'явившись, розвивається і прагне досягти Божественного зразка. І немає іншого засобу

навчатися терпіння, як тільки терпіти. «Візьміть за приклад, браття мої, тяжкі страждання і довготерпіння пророків, які говорили ім'ям Господнім» (Як. 5:10). Ми можемо тільки відчувати різницю між величчю святих та власним сприйняттям певних незгод і зробити втішний висновок щодо своїх претензій, не вартих уваги. «Отже, вдягніться, як обрані Божі, святі та улюблені, в милосердя, благість, смиренномудрість, лагідність, довготерпіння, поступаючись один одному і прощаючи взаємно, коли хто на кого має скаргу: як Христос простив вас, так і ви» (Кол. 3:12, 13).

Нагорода за довготерпіння – спасіння: «Хто витерпить до кінця, той спасенний буде» (Мф. 10:22). Довготерпіння – це здатність проходити через труднощі й випробування, зберігаючи віру і залишаючись вірним Творцеві.

Слово Боже закликає бути терплячим, беручи приклад із Христа, Який явив усьому світові зразок терпіння у стражданнях: «Тому і ми, маючи довкола себе таку хмару свідків, скиньмо з себе всякий тягар і гріх, який нас обплутує, і з терпінням підемо на подвиг, який чекає на нас, дивлячись на Начальника і Виконавця віри Ісуса, Який замість радості, яка йому належала, витерпів хрест, зневаживши посоромлення, і сів праворуч престолу Божого» (Євр. 12:1, 2).

Слід добре усвідомлювати, що до церкви ми йдемо, щоб отримати поживу для нашої душі, наблизитися у молитві до Бога, одержати благословення. Кожен свідомий християнин повинен досліджувати Біблію і практикувати духовне життя не лише раз на тиждень протягом години-другої в церкві. Повсякчасно маємо осмислювати слова, які щонеділі звучать у храмі. У Святому Писанні є слова про фарисеїв і лицемірів, які не мали істинної віри. Чи не уподібнюємося ми до них у своєму духовному житті? Часто поняття побожності для окремих людей обмежується лиш відвідуванням церкви, і це дуже прикро.

Коли повертаємося з літургії додому, відчувається певна втома, особливо, якщо в церкві було багатолюдно і жарко. Проте це має бути «солодка» втома, адже вона подарувала всім зустріч із Творцем, і саме Він дав нам душевний спокій. Хай у наших спогадах залишаться мудрі слова священника, читання Євангелія, спілкування у молитві зі Всевишнім. І якщо ви несете в сім'ю освячену воду, паску чи яблука, то хай це сприймається як вияв Божої ласки і благословення, а не оті «нестерпні муки» черги.

Віталій КЛИМЧУК

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку.

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ

Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 10.00 – 19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ

Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя – 6.30; FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій епархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Поміснє Українську Православнє Церкву!

Свідчення про державну реєстрацію: ВЛ №219 від 03. 08. 2004 р. Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)

Віддруковано у ФОП Борсук Л. П., м. Луцьк, пр. Волі, 27. Тел. (0332) 71-03-01, ел. пошта: poligrafit_lutsk@ukr.net

РЕДАКЦІЯ

Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Арсен ГРЕБЕНЮК (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди підляє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРИЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volynkonsistoria@ukr.net Час роботи: понеділок-п'ятниця (крім святкових днів), 10:00-16:00, обідня перерва – 13:00-14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЄЮ

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ

Канцлер - протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Вице-канцлер - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР

Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру - протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) info@sluzhba@ukr.net Сайт - pravoslaviavolyni.org.ua info@pravoslaviavolyni.org.ua
Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) - пресекретар протоієрей Віталій СОБКО. pres-sluzhba@ukr.net

Газета «Волинські епархіальні відомості». hazeta.vyev@gmail.com
Телестудія «Собор» - головний редактор диакон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» - головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. blago@ukr.net

Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» - видавничий Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА

Старший капелан - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА

Голова - протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, garasd100@gmail.com

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Голова - протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЕПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМ'Ї

протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Голова - протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ

Голова - ігумен Никодим (СМІЛИЙ). Тел. (068) 698-64-10

У БРАТСЬКІЙ ЦЕРКВІ ВШАНУВАЛИ ПРАВЕДНУ ЄЛИЗАВЕТУ – ГАЛШКУ ГУЛЕВИЧІВНУ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл 5 вересня очолив Божественну літургію в храмі Воздвиження хреста Господнього обласного центру (вул. Данила Галицького, 2).

У день пам'яті праведної Єлизавети Гулевич, меценатки Луцького братства, та відзначення чергової річниці зачислення її до лику святих, з високопреосвященним правили: єпископ Чернігівський і Ніжинський Антоній (випускник нашої духовної семінарії), канцлер епархії протоієрей Микола Цап, міський декан протоієрей Михайло Онищук, настоятель парафії протоієрей Василь Клочак та інше духовенство.

У проповіді високопреосвященний зазначив, що ми прославляємо святу, яка є великою серед українок. Проживши нелегке життя, вона залишилася вірною своїй вірі, мові, традиціям. Маючи певний статок, опікувалася духовними школами Волині й Києва. І завершила земний шлях у Луцьку, зажадала бути похованою саме в цій церкві. Це той випадок, коли жінка потрудились не тільки на сім'ю, а й на громаду. Її життя є прикладом, як треба любити свій край і православну віру. Для нас Галшка Гулевичівна стала взірцем жертвовності й любові до Батьківщини.

Також слово мали: почесний голова Луцького Хрестовоздвиженського братства Андрій Бондарчук, голова Союзу українколюбів Любов Ганейчук. Завідувач Музею історії Братства Олена Бірюліна, розповідаючи про визначну діячку, відзначила: Галшка була онукою єпископа Луцького і Острозького Феодосія (Гулевича), мала племінника також єпископа, сестру – ігуменю, тож це могло спонукати її до благодійності.

Потому владику очолив заупокійну літію в некрополі (крипті) та освятив саркофаг, у якому зберігаються останки найвідоміших членів Братства, серед яких і св. Єлизавети.

Високу нагороду Православної церкви України – орден Архистратига Михаїла II ступеня – вручено о. Василеві, інші церковні відзнаки – активним вірянам.

Галшка Гулевичівна – знама меценатка Православної церкви, відома фундаторка Київської братської школи, яка після об'єднання з Лаврською школою в 1632 році називалася Києво-Братським колегіумом, а згодом – Києво-Могилянською академією. Опікувалася чернецтвом, була жертводавницею Київського і Луцького братських монастирів до кінця свого життя. Найбільше це помітно протягом луцького періоду. Фундаторка долучалася до діяль-

ності Луцького Хрестовоздвиженського православного братства, заснованого в 1617 році, та регулярно передавала кошти на його розвиток. Наприкінці життя вона повернулася на Волинь, де народилася. Згідно із заповітом, її поховано в крипті Луцької братської церкви.

У листопаді 2021 р. Священний синод причислив відому діячку XVI–XVII ст. до лику місцевошанованих святих нашого краю як праведну Єлизавету Гулевич.

Оксана КАРНКОВСЬКА

РАДНО ПРИБАТИ

ВІКТОР ГРЕБЕНЮК НАПИСАВ ПОЕМУ ПРО ЯРОСЛАВА МУДРОГО

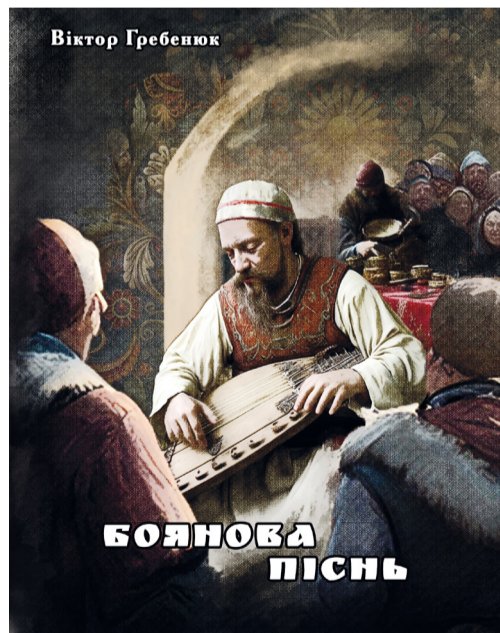
Вона називається «Боянова пісня». Літературна творчість використав форму псевдомістифікації.

Автор виклав ці строфи від імені Бояна – славнозвісного співця Київської Русі, який творив у жанрі слав (величальних пісень на честь видатних осіб), але від доробку якого дійшло до нас усього кілька рядків. Тут же легендарний гусяр підсумовує правління Ярослава Мудрого, що стало вершиною нашої державності. У передмові зазначено: «Справді, то була ціла велична епоха. І ми тепер маємо брати за приклад Ярославову Русь, бо після подолання нової орди почнуться в Україні-Русі нові часи – епоха Віднови. Ми знову повинні стати рівні поміж рівними, а в дечому йти ї попереду».

Поема «Боянова пісня» імітує давньоруський стиль і належить до так званих псевдомістифікацій. Літературними містифікаціями називають твори, написані від імені інших осіб, а справжнє авторство приховується. Якщо ж письменник одразу зазначає, що твір написано ним, але «від імені», то таке явище зветься псевдомістифікацією.

Брошура побачила світ у видавництві «Надсир'я» з благословіння й фінансового сприяння митрополита Луцького і Волинського Михаїла.

«Боянову пісню» можна купити в паперовому вигляді у магазинах комплексу Луцького Свято-Троїцького собору («Ключі», «Аліфія», соборна крамниця) або ж завантажити електронну версію, звернувшись до редакції нашої газети за адресою: hazeta.vyev@gmail.com.

Віктор Гребенюк – член Спілки християнських письменників України. Він і раніше писав на історичні теми. Наприклад, драматична поема «Європа. Луцьк. 1429-й» стала першим твором про найвидатнішу подію в історії цього міста – європейський з'їзд монархів, її удостоєно обласної літературно-мистецької премії ім. Агатангела Кримського (є електронна версія). А поетичний епіс «Діяння небожителів» нагороджено Міжнародною премією ім. Пантелеймона Куліша (є в інтернеті повне й адаптоване видання).

ВИЙШОВ ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР НА 2024 РІК

Advertisement for the 'Orthodox Calendar for 2024' (Православний календар (за юліанським стилем)). It features a central image of a priest and lists various dates and events for the year.

Видавничий відділ епархії «Ключі» випустив настінний та книжковий церковні календарі на наступний рік за новоюліанським стилем. Придбати календарі, у яких подано найважливі для Волині свята й пам'ятні

дати, можна в книгарні-бібліотеці «Ключі» (Луцьк, просп. Волі, 2, вхід праворуч від обласної юнацької бібліотеки), а також у храмах і монастирях епархії. Є можливість замовити за тел.: 050-339-79-66 або 067-570-57-97.